

Warszawa, dnia 13 listopada 2017 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego

(druk nr 648)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa ma na celu ułatwienie spółkom prawa handlowego, których wyłącznym udziałowcem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa, będącym operatorami systemu przesyłowego albo posiadającym koncesję na przesyłanie paliw ciekłych, nabywanie własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości rolnych, a także akcji i udziałów spółek prawa handlowego, które są właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości rolnych. Zmiany mają ułatwić spółkom przesyłowym Skarbu Państwa realizację celów wyznaczonych przepisami prawa oraz postanowieniami statutowymi, w tym prowadzenie inwestycji związanych z budową oraz prawidłowym funkcjonowaniem infrastruktury strategicznej.

Nowelizacja ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (u.k.u.r.) ma doprowadzić do wyeliminowania konieczności uzyskania, przez spółki przesyłowe Skarbu Państwa, zgody Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na nabycie nieruchomości rolnych oraz wykluczenia możliwości skorzystania przez dzierżawcę albo Skarb Państwa, na którego rzecz działa Krajowy Ośrodek, z prawa pierwokupu albo wykupu nieruchomości rolnych lub udziałów i akcji spółek prawa handlowego, które są właścicielami nieruchomości rolnych.

Toczące się w tym zakresie postępowania mają zostać umorzone.

Ustawa ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 51. posiedzeniu w dniu 9 listopada 2017 r. w oparciu o przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 1975). Projekt stanowił przedmiot prac sejmowych Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Komisje nie wprowadziły do projektu poprawek.

Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu tożsamym z projektem.

III. Uwagi

1. Ustawa liberalizuje zasady nabywania nieruchomości przez spółki przesyłowe Skarbu Państwa. Przejawia się to w zwolnieniu z obowiązku uzyskania zgody na nabycie nieruchomości rolnych (art. 2a ust. 4 u.k.u.r.), wyłączeniu prawa pierwokupu (art. 3 ust. 1 u.k.u.r.) i wykupu (art. 4 ust. 1 u.k.u.r.) nieruchomości sprzedawanych tym podmiotom (art. 3 ust. 1 u.k.u.r.), wyłączeniu prawa pierwokupu (art. 3a ust. 1 u.k.u.r.) i wykupu (art. 4 ust. 6 u.k.u.r.) udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego, które są właścicielami nieruchomości rolnych.

Ustawodawca znosząc ograniczenia w zakresie obrotu nieruchomościami rolnymi pominął prawo wykupu wynikające ze zmian podmiotowych w spółkach osobowych (art. 3b ust. 1 u.k.u.r.).

Należy przypomnieć, że osoby prawne mogą być współnikami spółek osobowych. Wobec tego zapewnienie kompletności oraz wewnętrznej spójności wprowadzanej regulacji wymaga uzupełnienia ustawy o wyłączenie prawa wykupu na podstawie art. 3b ust. 1 u.k.u.r., przynajmniej w przypadku przystąpienia spółki przesyłowej Skarbu Państwa do spółki osobowej – w takim przypadku nie istnieje ryzyko nadużyć związanych z przekształceniami podmiotowymi w spółce osobowej.

Propozycja poprawki:

1) w art. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) w art. 3b w ust. 6 w pkt 2 na końcu kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) nowym wspólnikiem staje się spółka, o której mowa w art. 2a ust. 3 pkt 1 lit. ca.”;

2) w art. 2 wyrazy „lub nabycia przez tę spółkę udziałów i akcji spółki prawa handlowego, która jest właścicielem nieruchomości rolnej” zastępuje się wyrazami „przystąpienia do spółki prawa handlowego, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, lub nabycia udziałów i akcji takiej spółki”.

Michał Gil

Główny legislator